

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea septembrie 2024 - ianuarie 2025**

Comisia de evaluare pentru Secția a II-a Civilă

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecătorești a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:

CANDIDAT: COD 1027

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs;
- 10 hotărâri judecătorești redactate de către candidat, lucrări de specialitate publicate de candidat și orice alte înscrisuri în limba română considerate relevante de către candidat, comunicate de acesta în procedura de înscriere la concurs, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul);
- 2 hotărâri judecătorești redactate de către candidat transmise de opinia publică;
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare, conform art. 14 alin. (6) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul);
- sesizări sau observații în legătură cu cele 30 de hotărâri judecătorești mai sus menționate, care se referă la criteriile de evaluare, primite din partea opiniei publice conform art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul).

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului: - nu este cazul
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: - nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: - nu este cazul

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare: - nu este cazul
- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: - nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: - nu este cazul

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitatea de analiză și sinteză

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 9 puncte

Motivare:

Lectura hotărârilor judecătorești examinate de comisie evidențiază capacitatea ridicată a candidatului de a identifica problematica juridică din dosarele care îi sunt deferite spre soluționare, fiind constată o tendință de abordare sintetică-analitică în litigiile mai puțin complexe, precum și o abordare laborioasă, aprofundat analitică în cuprinsul litigiilor caracterizate printr-o complexitate deosebită din perspectiva problematicii juridice ori din perspectiva stării de fapt.

Se remarcă preocuparea candidatului de a prezenta în cuprinsul hotărârilor, aspectele necesare atât pentru înțelegerea raportului juridic litigios dedus judecății, cât și pentru înțelegerea argumentelor de fapt și de drept care sprijină soluția pronunțată în cauză.

Candidatul dezvoltă raționamente și argumente juridice convingătoare în susținerea soluției pronunțate ca instanța de control, realizând încadrarea juridică adecvată și răspunzând motivelor de apel sau recurs, după caz, precum și apărărilor invocate.

Din cuprinsul hotărârilor se remarcă nivelul analitic aprofundat, în special în hotărârile judecătorești care au rezolvat litigii cu un grad mai ridicat de complexitate (hotărârile nr. 1, 3, 6, 7, 8, 9 dintre cele trimise de candidat), în cuprinsul cărora argumentația candidatului ocupă un spațiu important în conținutul hotărârii judecătorești, și o abordare mai sintetică dar corespunzător analitică în litigiile prezentând un grad de complexitate mai redus, în care se observă abilitatea candidatului de a grupa sintetic argumentele de fapt și de drept care sprijină soluția, într-o manieră care conferă comprehensibilitate ridicată hotărârii.

Deși, din analiza unor hotărâri redactate de acest candidat se poate observa spiritul analitic pronunțat, aceleași hotărâri tind a evidenția și o preocupare mai redusă pentru prezentarea sintetică a etapelor anterioare ale litigiului, observându-se tendința de preluare, în considerentele hotărârii redactate, aproape în integralitate, a susținerilor scrise sau orale ale părților, fără o structurare sau sintetizare a acestora. Exemplificativ în acest sens, pot fi menționate hotărârile nr. 1, 2, 3, 4, 6, 7 trimise de candidat sau hotărârile nr. 3, 4, 6, 7, 8 dintre cele selectate de comisie.

b) Coerența în exprimare

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 8 puncte

Motivare:

Analiza hotărârilor judecătorești evaluate de comisie relevă o succesiune logică a argumentelor, raționamentele utilizate susținându-se unele pe altele, iar elementele de fapt fiind examinate prin raportare la dispozițiile legale incidente, ceea ce conferă cursivitate argumentației.

Sub rezerva aspectelor semnalate la lit.a), legate de redarea aproape exhaustivă și cu un grad redus de sintetizare a istoricului litigiului, în unele hotărârile redactate de candidat, succesiunea argumentelor invocate în susținerea soluției este, de regulă, bine structurată, astfel că, privită în integralitatea sa, motivarea constituie un ansamblu unitar, coerent gestionat și inteligibil.

În consecință, impresia creată este una de echilibru și unitate a demonstrației juridice,

Limbajul utilizat este unul accesibil, chiar și în acele litigii care sunt caracterizate de specificitate aparte (domeniul medical, cinegetic, fiscal, de protecție socială etc.) iar frazele lungi sunt evitate aspect ce facilitează comprehensibilitatea hotărârii. Raționamentul juridic este, de cele mai multe ori, facil de identificat, chiar și în acele hotărâri complexe care se caracterizează printr-o abordare analitic laborioasă în care întinderea considerentelor este semnificativă.

În anumite hotărâri însă, calitatea acestora este afectată de stilul propriu al candidatului, preponderent analitic și mai puțin sintetic, caracterizat de redarea sau înșiruirea exhaustivă a mai multor dispoziții legale, aspect ce este de natură a afecta coerența expunerii (exemplificativ hotărârile nr. 1, 3, 4 trimise de candidat sau hotărârile nr. 9, 10, 11, 14, 16 selectate de comisie).

c) Argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 9 puncte

Motivare:

Din examinarea hotărârilor judecătorești puse la dispoziția comisiei, rezultă stilul propriu de redactare al candidatului, caracterizat în principal pe o abordare analitică, aprofundată și explicativă, precum și prin preocuparea de a utiliza argumente pertinente și concludente care să confere hotărârii caracter convingător. Argumentele de fapt și cele juridice care susțin soluția adoptată se evidențiază prin claritate și logică, dar și printr-o deosebită cursivitate firească ce asigură înțelegerea raționamentului instanței.

Se remarcă preocuparea candidatului de a răspunde analitic motivelor invocate de părți în căile de atac exercitate, precum și apărărilor formulate prin întâmpinare, în general, motivările fiind convingătoare, apte să genereze încredere în calitatea actului de justiție înfăptuit.

Limbajul folosit îmbină termenii de specialitate juridică cu limbajul comun, astfel încât hotărârile pot fi înțelese și de persoanele fără pregătire de specialitate.

După cum s-a arătat deja la lit.a) și b), prezentarea uneori integrală, fără o abordare structural-sintetică a istoricului procesual al litigiului este de natură a afecta într-o oarecare măsură, aspectul calitativ al hotărârii în ansamblul său.

În schimb, motivarea soluției adoptată de către candidat se caracterizează printr-o argumentație logică în cuprinsul căreia aspectele de fapt sunt relaționate cu dispozițiile legale incidente, uneori cu explicații clare și logice privitoare la rațiunea reglementării și scopul urmărit de legiuitor.

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 9 puncte

Motivare:

În general, se remarcă preocuparea candidatului pentru a răspunde, argumentat, cererilor și apărărilor părților, fiind evidentă intenția acestuia de a convinge pe cei părți implicate în conflictul judiciar de justetea raționamentului instanței.

În cuprinsul considerentelor proprii soluției adoptate, acesta face referiri la probe administrate, le evaluează și interpretează și își bazează argumentația pe starea de fapt ce se desprinde din probe precum și prin raportări la dispozițiile legale, la principiile și/sau regulile de drept aplicabile, acestea din urmă fiind, de cele mai multe ori, redate în integralitate în cuprinsul hotărârii.

Pe de altă parte, au fost identificate și hotărâri în cuprinsul cărora accentul a căzut pe rezolvarea susținerilor părților cu privire la aspectele esențiale ale litigiului, cererile accesorii sau incidentale fiind abordate cu o atenție redusă. Cu titlu exemplificativ, în hotărârea nr.10 trimisă de candidat, din considerente lipsesc argumentele de fapt și de drept pentru care au fost acordate cheltuielile de judecată prin dispozitivul hotărârii, iar argumentele instanței referitoare la neîntreinerea condițiilor pentru sesizarea ÎCCJ sau a Curții Constituționale nu sunt convingător prezentate, nerezultând cu claritate de ce aspectele, ce se doreau a fi deferite examinării instanței supreme sau Curții Constituționale nu ar avea legătură cu fondul cauzei sau de ce nu ar putea avea vreo influență asupra modului de soluționare a fondului litigiului.

e) argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 9 puncte

Motivare:

Se remarcă preocuparea candidatului de a răspunde detaliat și foarte analitic argumentelor cuprinse în căile de atac exercitate sau apărărilor formulate prin întâmpinare, inclusiv excepțiilor procesuale invocate. Demersul este favorizat de o bună capacitate argumentativă, ca și de fructificarea cunoștințelor de specialitate acumulate.

Stilul propriu de argumentare al candidatului, pe care comisia l-a evocat în precedent, se remarcă prin accent analitic pregnant cu trimitere la dispoziții legale sau principii de drept, corelate abil cu starea de fapt

reținută, motivele ce susțin soluția fiind prezentate într-o manieră caracterizată prin rigoare și limpezime logică.

Argumentația juridică utilizată de candidat este cursivă și analitică, susține soluția din dispozitiv, existând un fir logic al expunerii care permite înțelegerea motivelor de fapt și de drept care au fost avute în vedere de instanță la pronunțarea hotărârii.

Coerența argumentației este uneori afectată de aspectele relevate deja la lit.c), respectiv aglomerarea motivării cu extrase din actele normative incidente în cauză, acestea generând un efect secundar negativ, acela de a îngreuna cursivitatea expunerii și înțelegerea raționamentului expus.

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 8 puncte

Motivare:

Sub rezerva prezentării extrem de ample a parcursului procesual al cauzei în cazul majorității hotărârilor pronunțate, unde, așa cum s-a arătat în precedent, candidatul uzează, invariabil, de preluări insuficient sintetizate, chiar integrale, motivarea propriu-zisă a soluției adoptate în calea de atac este, de regulă, moderată ca întindere, acesta dovedind capacitatea de a decela aspectele cu adevărat utile în plan juridic, concentrându-și argumentația asupra lor (exemplificativ, hotărârile selectate de comisie).

Nu poate trece însă neobservat faptul că, în cuprinsul anumitor hotărâri motivate, candidatul obișnuiește să aglomereze argumentația prin redarea integrală a unor texte de lege, extrase din programele legislative utilizate, chiar și în cazurile în care conținutul normativ al acestora nu este întru totul relevant pentru dezlegarea cauzei. Acest aspect se poate sesiza cu pregnanță din lectura hotărârilor trimise chiar de candidat, laborios motivate dar impregnate cu reproduceri integrale a unor articole, sau chiar anexe extrase din actul normativ, a căror utilitate în economia litigiului nu este sesizabilă (elocvente în acest sens sunt hotărârile nr. 1, 4, 6, 7 și 8 trimise de candidat).

Aprecierea de ansamblu asupra acestui criteriu de evaluare este aceea că, în privința evitării expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare, ar fi utile unele eforturi suplimentare ale candidatului care tindă spre o îmbunătățire a performanțelor profesionale.

g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 9 puncte

Motivare:

Din analiza hotărârilor supuse examinării comisiei, se constată că, în general, dispozitivul acestora se caracterizează prin conciziune și precizie, fiind cât mai clar și complet formulat astfel încât să poată fi ușor de înțeles și conținând toate mențiunile necesare pentru a putea fi pus în executare, în ipotezele în care cuprinde dispoziții susceptibile a fi aduse la îndeplinire prin executare silită. Caracterul explicit, clar și complet al dispozitivului se remarcă mai ales în ipoteza hotărârilor mai complexe, în care, soluția adoptată în calea de atac a apelului evocă fondul. Au fost identificate unele hotărâri în dispozitivul cărora s-a omis indicarea mențiunii referitoare la instanța la care trebuie depusă calea de atac (Hotărârea nr. 4, 6, 8, dintre cele transmise de candidat sau hotărârile 23, 26 dintre cele selectate de Comisie). De asemenea, a existat și un dispozitiv în cuprinsul căruia candidatul a omis să precizeze numărul și data sentinței, precum și instanța care a pronunțat-o, alături de mențiunea privind respingerea apelului declarat împotriva acesteia (Hotărârea 13 dintre cele selectate de comisie)

h) Analiza și interpretarea probelor administrate

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 9 puncte

Motivare:

Din hotărârile judecătorești supuse analizei comisiei și redactate de candidat se poate trage concluzia că, în activitatea de judecată, acesta înțelege însemnătatea analizării și interpretării probelor administrate,

ca o cerință a unui proces echitabil și o condiție a aflării adevărului în cauză și, deci, a pronunțării unei hotărâri legale și temeinice.

În același timp, candidatul tinde să înțeleagă că forța persuasivă a hotărârii și credibilitatea acesteia fac necesară, inclusiv, menționarea atentă în considerente a probelor pe care instanța le-a avut în vedere la adoptarea soluției, precum și, atunci când este cazul, a motivelor pentru care unele dintre probe au fost înlăturate, ca nerelevante (exemplificativ hotărârea nr.26 selectată de comisie).

Cu toate acestea, forța de convingere a hotărârilor judecătorești redactate de candidat este vulnerabilizată prin stilul personal de motivare, detaliat în cuprinsul examinării celorlalte criterii de evaluare, stil caracterizat de o agresare a cuprinsului considerentelor hotărârii cu extrase din acte normative, care sunt de natură să afecteze uneori claritatea concluziei.

i) Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul;

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 9 puncte

Motivare:

Examinarea hotărârilor supuse comisiei spre analiză, relevă faptul că acest candidat nu a dezvoltat o predilecție pentru prezentarea unor argumentații întemeiate pe reglementările din dreptul Uniunii Europene, sau care să facă trimitere la jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Constituționale, a Curții de Justiție a Uniunii Europene și a Curții Europene a Drepturilor Omului. Este tot atât de adevărat că, din totalul hotărârilor examinate, în majoritatea cazurilor, nu rezultă ca litigiile dezlegate să fi necesitat trimiteri la jurisprudența Curții Constituționale sau a Înaltei Curți de Casație și Justiție, ori interpretări ale normelor naționale care să impună valorificarea unor principii ce se degajă din jurisprudența CJUE sau CEDO.

Astfel, a fost identificată o hotărâre în care s-au făcut referiri la conținutul de fond al dezlegărilor date de CJUE printr-o decizie relevantă în materia protecției consumatorilor (Hotărârea CJUE din 4 martie 2004, Cauza Cofinoga Merignac SA/Sylvain Sachithanathan) - hotărârea nr.13 dintre cele selectate de Comisie), dar astfel de valorificări mai puteau fi realizate și în alte hotărâri, pronunțate tot în materia protecției consumatorului și în care referirile la jurisprudența CJUE lipsesc (de ex. hotărârea nr.27 selectată de comisie).

De asemenea, într-o altă hotărâre a fost valorificată Decizia nr. 12/2019 pronunțată în interesul legii de către Înalta Curte de Casație și Justiție în materia impozitelor locale datorate pentru bunuri valorificate în procedura insolvenței, grevate de cauze de preferință în favoarea unui creditor (hotărârea nr. 24, selectată de comisie).

j) respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor.

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 7 puncte

Motivare:

În perioada supusă analizei, candidatul a înregistrat anual, cu regularitate, un număr consistent de hotărâri judecătorești redactate cu întârziere, în ultimii ani numărul acestora fiind totuși în vizibilă scădere. Aceeași concluzie se impune și în privința numărului mediu de zile de întârziere în redactarea hotărârilor, observându-se o semnificativă tendință de îmbunătățire a activității în ultima perioadă de activitate. Cu toate acestea, se observă că numărul mediu de hotărâri redactate cu depășirea termenului legal s-a situat anual la un procent de aproximativ 75% din totalul hotărârilor redactate.

Pe de altă parte, se constată că media activității secției, în care a activat candidatul, a fost caracterizată, de asemenea, de astfel de întârzieri în redactarea hotărârilor judecătorești, evidența statistică reflectând complexitatea ridicată a litigiilor deduse judecătii în secția și materia juridică în care a activat candidatul. Situația este similară și în ceea ce privește durata de soluționare a cauzelor, potrivit evidențelor statistice comunicate, candidatul înregistrând anual cauze mai vechi de 2 ani aflate în curs de soluționare, similar însă mediei înregistrate la nivelul secției.

Toate aceste date statistice impun concluzia conform căreia performanțele candidatului nu s-au situat la un nivel de performanță ridicat prin raportare la exigențele legale referitoare la termenul de redactare al hotărârilor judecătorești și durata rezonabilă de soluționare a cauzelor.

V. Punctaj total (maxim 100 puncte): - 86 puncte

Data: 2 decembrie 2024

Comisia de evaluare pentru Secția a II-a Civilă

Judecător	- Președinte	
Judecător	- Membru	
Prof. univ. dr.	- Membru	